

Udenrigsministeriet

Den 11. maj 2009

Spørgsmål fra
Udenrigsudvalget til
udviklingsministeren af 29.
april 2009 stillet af formand
Naser Khader på vegne af
udvalget. URU alm. del -
spørgsmål 187

Spørgsmål 187:

Vil ministeren oversende sit talepapir fra det åbne samråd den 28. april 2009 om samrådsspørgsmål AB, AC, og AD om WFP?

Svar:

Vedlagt følger talepapir fra det åbne samråd den 28. april 2009 om samrådsspørgsmål AB, AC, og AD om WFP.

Spørgsmål AB: Vil ministeren, i lyset af de udfordringer som den finansielle krise har skabt for de internationale nødhjælpsorganisationer, redegøre for, hvornår regeringen planlægger at yde det danske bidrag til WFP?

Spørgsmål AC: Vil ministeren belyse, om og hvordan den danske regering vil lægge pres på andre donorer, så de også fremrykker deres bidrag til WFP?

Spørgsmål AD: Vil ministeren oplyse, om den danske regering er villig til at drøfte finansieringen af WFP med de øvrige donorer, herunder muligheden for at WFP fremover kan modtage "core funding" frem for alene at være afhængig af frivillige, løbende bidrag?]

1. Den finansielle krise: konsekvenser for WFP

Jeg er af Udenrigsudvalget blevet stillet tre spørgsmål om støtten til WFP, blandt andet i lyset af den globale finanskrisen. Da spørgsmålene alle omhandler finansieringen af WFP, vil jeg besvare dem samlet.

Indledningsvis vil jeg gerne slå fast, at jeg er meget enig i, at finanskrisen oven i fødevarekrisen betyder store udfordringer for flere af de internationale nødhjælpsorganisationer, og ikke mindst WFP. Ifølge Verdensbanken har den finansielle krise alene i 2009 skubbet yderligere 100 mio. mennesker ud i fattigdom.

I forbindelse med de nordiske landes årlige møde om WFP i København for en måned siden, mødtes jeg med WFP's eksekutivdirektør Josette Sheeran. Under mødet diskuterede vi bl.a. de humanitære konsekvenser af klimaændringer og den globale finanskrisen. WFP gjorde opmærksom på at udfordringen i forhold til klima handler primært om udvikling af landbrugsteknologi for småbønderne med fokus på Afrika. En del asiatiske lande blev fremhævet som gode

eksempler på lande, som har tilpasset sig de ændrede landbrugs- og markedsvilkår. Endelig blev underernærede børn påpeget som det største problem, og et problem som vokser bl.a. på grund af finanskrisen.

2. Danmarks støtte til WFP – hvornår udbetales den

WFP modtager ligesom mange andre FN-organisationer (bl.a. UNDP, OCHA, UNHCR, UNICEF) kun frivillige bidrag, og opererer ikke med faste medlemsbidrag (som f.eks. FAO og WHO). Der er altså for disse organisationer ikke en fast aftale donorerne imellem om byrdefordelingen.

Uforudsigeligheden i frivillige bidrag er problematisk set fra organisationernes side – og vanskeliggør effektiv planlægning. Men det er nu en gang det, man blandt medlemslandene har kunnet blive enige om. Og set fra donorerne side giver det jo en mulighed for at kanalisere midlerne til de organisationer, som vi vurderer er de mest effektive, og som er bedst gearet til at afhjælpe aktuelle udfordringer.

Det er i denne sammenhæng også værd at bemærke, at donorerne de seneste år har vist stor vilje til at finansiere WFP. WFP modtog således i 2008 5,1 mia. USD fra donorerne mod 2,7 mia. USD i 2007.

Danmark bidrager sammen med 10 andre donorer årligt med faste uøremærkede kernebidrag til WFP – såkaldt ”core funding”. Bidragene optræder på finansloven og består i en humanitær del og en udviklingsdel – og er på i alt

195 mio. kr. Beløbet udbetales over to rater – én i april og én i september. I år vil første rate – efter aftale med WFP – blive udbetalt den 30. april. WFP ved altså i god tid præcis, hvad de kan regne med fra Danmark.

Hertil kommer så de danske øremærkede WFP-bidrag, der varierer fra år til år, men som i gennemsnit har ligget på 40-73 mio. kr. om året. Bidragene gives til specifikke kriser på baggrund af konkrete appeller.

WFP's egen budgetstruktur er også forældet, idet den afspejler et system hvor donorerne hovedsagelig gav bidrag i naturalier. I dag modtager WFP hovedsagelig bidrag i form af kontanter, hvilket kræver en anden budgetstruktur.

3. Hvad gør Danmark for at lægge pres på andre donorer

På spørgsmålet om hvad Danmark gør for at presse andre donorer til at fremrykke deres bidrag, må jeg sige, at vores fokus ikke alene er på tidlige udbetalinger, men først og fremmest på problemet med uforudsigelighed og udbredt anvendelse af øremærkning. For der er desværre stadig en række donorer, som alene giver WFP øremærkede bidrag til specifikke formål.

På det nordiske møde i København var vi enige om at problemet med donorer, som betaler meget sent bør tages op snarest muligt. Konkret vil Danmark rejse problemet overfor de andre donorer på WFP's bestyrelsesmøde i juni, hvor WFP's finansielle rammebetingelser vil blive diskuteret.

Sammen med ligesindede donorer er vi fra dansk side stærke fortalere for større anvendelse af uøremærkede kernebidrag. Det sker i gennem dialogen i WFP's bestyrelse, som Danmark er medlem af.

Behovet for en større forudsigelighed i finansieringen af WFP drøftes desuden i de uformelle fora om fødevarebistand. Bl.a. deltager ambassaden i Rom i en arbejdsgruppe med andre donorer om rettidig og mere forudsigelig finansiering til WFP.

Jeg kan tilføje, at på det årlige møde, som de nordiske lande holder med WFP, og som Danmark var vært for i år, er WFP's finansieringssituation altid et af de væsentligste dagsordenspunkter.

De nordiske lande bidrog i 2008 med ca. 1,25 mia. kr. til WFP, hvilket gør Norden til WFP's 5. største bidragsyder og dermed en indflydelsesrig partner.

Fra dansk side påpeger vi ved enhver lejlighed, både i EU og i andre fora ulemperne ved øremærket bistand.

Desværre er der grænser for, hvor meget vi fra dansk og nordisk side kan gøre for at ændre andre donoreres bidragspolitikker – men gennem dialog og ved at gå foran med et godt eksempel, håber vi, at det vil lykkes at sikre WFP flere kernebidrag.

